

· FØROYA · SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 52.

Lýsingapritur fyri petteitreglu: 30 øyr. á forsiðuni,
20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við størri lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Fríggjadagin 23. desember 1938.

Kestur kr. 1,50 hjáringarið + Feris. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrifstovuni. Telf. 142.

12. ár.

Gleðilig jól!

- en stor Glæde -
for hele Folket

saaledes lod Engelen Budskab
Julenat. Alle skal have Del
i Glæden.

Alle Børn!

Ja, de har i de sidste Uger
talt om Jul, Jesus og Englene,
og hvis ikke de voksne forstyrre,
ved Overlegenhed og Verdslighed,
saa vil Børnenes Glæde blive
fuldkommen.

Alle unge!

Mange unge bekymrer sig
for Fremtiden og kæmper en svær
Kamp for at leve et rent Ungdoms-
sliv. Julens Herre sagde og
siger til unge: Følg mig! og
Bibelen og Livet viser, at de
som fulgte Jesus, de fik Lys
over Vejen og Kraft til at stride
Striden.

Alle Hjem!

Mange Forældre er bekymrede
for »dagligt Brode« og for de
store Børn, som glemte deres
Hjem og deres Moders Gud.
Han, som fødtes Julenat, siger:
Kommer hid til mig — jeg vil
give Eder Hvile.

Alle syge!

En Mand paa Bygd har fortalt
mig, at han som ung Mand laa
paa Hospitalet i Thorshavn. Ved
Juleaftensgudstjenesten dér blev
der talt om Rigdommen ved at
være et Guds Barn og Fattig-
dommen ude i Verden. Den unge
Mand havde for taget Del i de
vedslige Juleglæder, men denne
Jul oplevede han Rigdommen i
Jesus Kristus — og dette er
hans Rigdom i Dag.

Alle gamle!

Ja, de gamle har jo sagt Farvel
til saa mange af deres kære, og
de ved at deres Livsdag snart
er til Ende, men lykkelig de
gamle, som i Tro kan favne det
lille Jesusbarn; som den gamle
Simeon og sige: Nu lade du
din Tjener fare i Fred — thi
mine Øjne har set din Frelse.

Alle travle og rastløse
Mennesker, som kun har tænkt

Jólagrindin

So trongligt høvdu tey á Trønni
ongatið áður havt tað sum hetta
heystið og út móti jólam.

Mangan hevði slitið fyrri hinum
dagliga breyðinum verið hart.
Tungligt hevði verið at velt
frøna upp úr haga, og var
hon fyrri alt tað ikki liðug enn;
men so frætt var hon komin
áleiðis, at tey kundu hildið kúgv,
um tey bert keyptu sær einar
8—10 byrðar av hoyggi aftrat.
Tey høvdu eisini fingið sær
kúgv fyrri 3 árum síðani; men
hon hevði ikki verið teim tann
stuðulin, ið tey høvdu roknað, við
ti bóndin í Ovarustovu, farbróður
Mikkjal á Trønni, hevði einar
tvær ferðir mutað inn á Mikkjal,
um hetta óreina olmussufólkið,
ið helt seg hava rætt til bæði
torv-kurð, traðir og útrakstur í
bóndans haga. Og Mikkjal, ið
stundum kundi vera nakað
kortur fyrri høvðið, vildi ikki
lata tað sita á sær, at hann og
hansara skuldu hava páþábeiggj-
anum at takka fyrri nakra matar-
tugguna, tey bóru í munu. Hann
hevði tí líkið kúna heim úr
hagnum. Men at hava hana á
bettu á trønni varð honum dýrt,
ið gekk útyvir vetrarfóðrið —
hann mátti keypa so mikið av
hoyggi aftrat, at tað var ikki
meir enn tað loysti seg at halda
kúgv. Men tey vildu kortini
ikkj verða av við hana. Suffia,
kona Mikkjals, segði stundum
við hann, at teir pengarnir, tey
lótu fyrri fóðrið, fóru væl, so
nógv sum mjólkkin hevði at týða
har í húsinum — fimm vóru
børnini.

Men eisini henda stuðulin
mistu tey. Ein dagin Suffia
paa alt det ydre ved Julen, vil
Gud give Del i Glæden, men
det sker kun derved, at de bliver
stille som Hyrderne ude paa
Bethlehems Mark, og at de faar
Barnets Sind, thi Guds Ord
siger: Uden I omvender Eder
og bliver som Børn, kommer I
ingenlunde ind i Himmeriges
Rige.

Vi trænger alle til Glæ-
de! thi Livet er saa trangt, saa
vanskeligt, saa fuld af Skuffelser,
og der er saa meget egenkærligt
og syndigt, som vil tage Magten
i vort Liv, maatte vi da i denne
Jul opleve den gamle Sandhed:
Naar Hjertet sidder mest beklent,
da bliver Glædens Harpe stemt,
at den kan bedre klinge —

mjólkæði kúnni, sá hon, at hon
var so líta, og um kvöldið helt hon
hon mjólkini uppi. Tá sást tað
gjølla, at hon var sjúk. Dagin
var hon munliga versnað og
fekst ikki at reisa — og áðren
sóln setti, lá hon deyð.

Tann dagin græt Suffia. Mikkjal
tók tað, sum tann maður, ið
hert hevur av livinum, at slit-
maðurin hevur lítið at vænta
av eyddu her á fólðum. — Tá
ólappini ráma, so er tað oftast
har, ið minst er at geva burtur.
Jákup, hin 12-ára gamli sonur
teirra var sorgarbundin yvir
henda stóra missin, men royndi
kortini at latast sum einki; men
systurnar, Petrina og Sólrún,
ið vóru nýggju og og tiggju ára
gamlar, grótu, sum vóru tær
flongdar, tí tær høvdu verið so
góðar við »Flekkus«.

Tá Balður — ið var á fjórða
ári og vanliga av húskinum
nevndist Rabalður — frætti hesi
fjóndi, spurdi hann:

»Mamma, er kúnnan so upp;
í luftini hjá Jes'pápa?»

Men svar fekk hann einki.
Lilla systir sat á gólvinum
við láta í muninum og visti
einki av livsins trupulleikum.

Hetta ólappið neit hart at
hústólkunum, særliga tí Mikkjal
at kalla einki oyra hevði tjent
hetta árið. Hann hevði undir
skipatilgerðini um várið fingið
eitt so ringt slysi, at hann
mátti leggja heima Suðurlands-
túrinn. Og ikki var at bjóða til
at fara til Grønlands heldur.
Væl hevði hann roynt at ró út;
men tí var lítil dugni í, tí nakar
fiskur at tala um, hvið ikki
fingist har um leiðir í mong ár
— og lítið var hann mentur
eisini. Tað var alt, at hann helt
seg við dogurðamati.

Men eitt ólappið kemursjálðan
eisamalt. Kúgvin doyði nakað
eftir jóansöku, og í ólavssöku-
vikuni sá Mikkjal, at velturarn
— allar triggar — vóru av-
fallnar. Har var spilla komin í,
og tað við lít. Hann legðist at
skræða alt upp í skundi. Men
ljótt sá út, illa var vaksið, og
um ein triðing av fruknini mátti
hann vegna spilluna skilja
burturúr alt fyrri eitt. Og illa
spiltist í goymslanum.

Heystið var ringt. Sjáldan var
farandi á flot við smábátum fyrri
íllveðri, og tað sindrið av fiski,
ið fekt, stóð langt úti. Mikkjal,
einsamallur maður og brákaður,
sum hann var, kundi ómøguligt

rógva havleiðir. Tveir bátar —
áttamannafer við motori —
royndu at rógva út viðhvørt.
Men tey vóru fullmannað, so
har slapp Mikkjal ikki uppi
part. Ovarustubóndin átti
annað, og hevði tað verið sum
onkuntíð, hevði Mikkjal biðið
hann lovað sær við viðhvørt;
men nú vildi hann ikki reka
fram undir. Bóndin, ið væl
visti, hvussu til stóð hjá Mikkjali,
kundi væl hjálpt honum við at
boðið honum sess á báti sínum,
um skaplyndi hansara var til
less; men muran í honum var
ringari enn so. Ið hvussu var,
tristur Mikkjals hóskaði ikki til
havróður, og manning var heldur
eingin at seta á hann. Væl
flotaði Mikkjal bátin, tá tað
viðraði so frætt; men innan-
syndis fekt einki. Var hann úti
allan dagin, kundi hann fáa eitt
kók og stundum meir, men
sjáldan fekk hann meir enn
eini tvey kók.

Til morgunmatar, dogurða og
náttverða var javnt og samt epli
og stundum eitt sindur av fiski,
men ofta bert eplir.

Uppløgurnar vóru tíðum
langar hetta heystið. Mikkjal og
sonurin fóru viðhvørt, tá ætlin
lá av landinum, á seyðaberg;
men hesin veiðiháttur royndist
oftast illa, viðhvørt nakrar smá-
seidir og nakrar heilt smáar
berggyltur, tað var fongurin.

Veturin kom við kava og
kulda, og lítið var farandi út
fyrri dyr. Kold sótu tey kortini
ikkj á Trønni, tí Mikkjal hevði
torvheidar, og torvið treyt ikki;
men mangan vóru tey svong, ið
hvussu er hjáunni. Tey vildu
ikkj lata børnini varnast meir
enn hægst neyðugt, hvussu til
stóð; men sjálvi máttu tey royna
at drýggja eplini best møguligt,
tí tók at minka í goymslanum,
sum rimiligt var, tá altíð varð
ligið á hesum sama og nærsagt
einasta mati. Og illa spiltist.
Mikkjal, ið annars altíð hevði
selt væl av eplum, hevði hetta
ár ikki torað at selt so mikið
sum eina skeppu, og kortini
fór nú at ganga undan. Tað
versta var kanska eisini tað, at
hann vegna spilluna ikki tordi
at nýta nakað av síni egnu
frukt til set — men um so var,
at hann hevði lagt nakað av
til set, so hevði hann óivað
verið noyðdur til at tíkið tað
til matna fyrri at halda hin
versta hungurinn burturi. — Stórt
sæð mátti tað sigast, at tá komið
var út í desember mánað, var
hungur á Trønni.

Sum dagarnir liðu, maktaðust
børnini burtur. Sólrún var farin
at hosta so illa og spýtti stundum
blóð. Tey vaksnu gjordust eisini

veik. Sjúkrasystirin hevði í
bygdini. Seinasta húsið, hon
kom í, var á Trønni. Hon var
ikkj meir enn inn um komin,
fyrir enn hon skakaði høvðið og
segði við Suffia:

»Tað sær ikki út til at standa
heilt væl til við teim smáu! —
Men nú fáa vit at siggja,« tók
hon aftur aftur, tá hon sá,
hvussu illa Suffia varð við.

»Higartil hava vit roynt at
fingið tey mett,« helt Suffia
sáttliga.

»Ja, ja,« svaraði sjúkrasystirin.

So fór hon í holt við at kanna
heilsu teirra, »undirsøkja« tey.
Hon byrjaði við Litlusystur.
Skakaði einar tvær reisir høvðið,
og fór so í holt við Rabalður.
Eisini hesa ferð skakaði hon
høvðið. Men Sólrún baksaði
hon leingi við, og tá hon var
liðug við hana, hugdi hon so
eymliga at henni eina løtu og
segði: »Á, títt neyðaradyr!«

»Bagir henni nakað,« spurdi
Suffia, og rodd hennara kendist
eitt sindur notrandi. Mikkjal
satt við alhognum niður á
knøini og stardi niður í gólv.
Hann sat sum á glóðum.

»Bagir?! Hon hevur teir
galopperandi! Títt mega fáa hana
á sjúkrahúsið beinan vegin.

Aftaná stutta togn spur Mikkjal:
»Má tað vera alt fyrri eitt? Vit
eru ikki í stundini so væl for
fyrri at fáa hana avstað — men
kanska seinni. Kann tað ikki
biða til aftaná jólini?»

»Nei, tíverri, hon má fáast á
sjúkrahúsið beinan vegin, og um
so er, at lít ikki kunnu fáa hana
á sjúkrahúsið, so taki eg hana
við mær. Tað hava tit væl einki
ímóti,« helt sjúkrasystirin.

»Má tað so verða, so farið
hon í harrans navn,« svaraði
Suffia og takkaði sjúkrasystirini.

Og so kannaði sjúkrasystirin
eftir, hvussu Petrina og Jákup
vóru til heilsuna.

»Hetta er ein rættur knassi,«
segði hon um Jákup, »bæði
frískur og væl bygður um enn
ikkj særliga væl í holdum. Men
hini fyra, Gud náði meg, tey
treingja øll somul til at koma
burtur hiðani. Hendan,« og hon
legði hond sína á óksluna á
Sólrún, »er jú deyðssjúk og má
innleggjast alt fyrri eitt, men so
kann hon eisini verða frísk aftur,
og hini trý, tey treingja eisini
harðliga til at koma burtur
hiðani; men tey eru ikki nóg
sjúk til at innleggjast í vetur.
Tí várs megu tey verða innlögð
á barakkina at styrkjast.

Dagin eftir fór Sólrún av
bygdini við sjúkrasystirini — og
hon kom ongatíð aftur; men
tað er ein onnur saga. Hon,